

ICD vervanging

Inhoudsopgave

Klik op het onderwerp om verder te lezen.

Vervanging van uw ICD	1
Behandeling met zalf en zeep vooraf aan de ingreep	2
Vorbereidingen	2
De ingreep	3
Na de ingreep	3
Waar u als ICD drager rekening mee moet houden	3
Controleafspraken	4
Verklaring ICD	4
Tot slot	4
Belangrijke telefoonnummers	4

De behandeling vindt plaats in het ETZ (Elisabeth-TweeSteden ziekenhuis) op

..... dag ..... om ..... uur, op

- Locatie ETZ Tweesteden, 6^e verdieping afdeling 6A;
- Locatie ETZ TweeSteden, Dagbehandeling, route 89.

Binnenkort ondergaat u in het ETZ (Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis) een ICD-vervanging. In deze folder vindt u hierover algemene informatie.

Vervanging van uw ICD

Een ICD systeem bestaat uit een klein metalen implantaat (ICD) en één, twee of drie pacemakerdraden. De ICD 'kijkt' naar uw hartritme. Als het hartritme te snel is, zorgt de ICD ervoor dat uw hart weer in een normaal tempo gaat kloppen. Als de pacemakertechnicus ziet dat de batterij bijna leeg is dan wordt u aangemeld om de ICD te vervangen. Ook wordt dan gelijk een neusuitstrijkje afgenomen en wordt uw bloedbeeld bepaald.

De vervanging van een ICD is een kleine ingreep, die op de hartkatheterisatiekamer wordt uitgevoerd. De ingreep vindt meestal onder plaatselijke verdoving plaats.

Verklaring neusuitstrijkje

Bij patiënten die een ICD krijgen, vindt controle plaats op de bacterie 'Staphylococcus aureus'. Eén op de drie mensen draagt van nature de bacterie bij zich in de neus. Voor gezonde mensen is de bacterie niet gevaarlijk. Wanneer er een wond gemaakt is, zoals bij een ingreep, dan kan de bacterie het lichaam binnendringen en een infectie veroorzaken.

Wordt de bacterie bij u aangetroffen, dan willen wij ervoor zorgen dat het risico op een infectie van de wond zo klein mogelijk is. Het opsporen van de bacterie gebeurt met behulp van een neusuitstrijkje. De polikliniek-assistent geeft u een buisje met een wattenstokje. U gaat zelf met een wattenstokje

langs de binnenkant van uw beide neusvleugels en brengt het buisje naar het laboratorium. Op het laboratorium wordt onderzocht of op het wattenstokje de bacterie aanwezig is. Als na het onderzoek blijkt dat de bacterie aanwezig is, krijgt u een neuszalf en een desinfecterende zeep voorgeschreven.

Behandeling met zalf en zeep vooraf aan de ingreep

De behandeling bestaat uit het gebruik van neuszalf en reiniging van het lichaam met speciale desinfecterende zeep. Drie dagen voor de ingreep start de behandeling en duurt in totaal vijf dagen. De behandeling verwijdert de bacterie tijdelijk voor de duur van de ingreep uit de neus en van de huid. U verkleint daarmee de kans op een infectie. Er zijn geen bijwerkingen bekend van de neuszalf en de desinfecterende zeep.

De behandeling start op: .....

Gebruik Bactroban neuszalf

- Doe twee maal daags een kleine hoeveelheid zalf (ter grootte van een luciferkopje) op een droog wattenstokje.
- Breng de zalf aan in het voorste deel van een van de neusgaten.
- Neem een schoon wattenstokje en doe hetzelfde met zalf in het andere neusgat.
- Druk de neus met duim en wijsvinger dicht en masseer zachtjes gedurende 10 seconden.
- De neuszalf moet u gedurende vijf opeenvolgende dagen, twee maal daags aangebrengen.

Gebruik Betadine scrub desinfecterende zeep

- De desinfecterende zeep vervangt het gebruik van uw normale zeep.
- Gebruik de desinfecterende zeep eenmaal per dag.
- Was het hele lichaam (douche). De haren, oksels en liezen extra aandacht geven.
- Goed uit-/afspoelen.

Wij adviseren u het lichaam daarna met wat bodylotion in te smeren om een droge (jeukende) huid te voorkomen. De desinfecterende zeep moet gedurende vijf opeenvolgende dagen, eenmaal per dag aangebracht worden. Breng de neuszalf en de desinfecterende zeep mee naar het ziekenhuis om de behandeling af te maken.

Vorbereidingen

U wordt opgenomen op de dag van de ingreep. De opname voor ICD vervanging gebeurt op locatie ETZ TweeSteden.

Bloedverdunners

- Als u Fenprocoumon (Marcoumar) gebruikt, stopt u met de inname 5 dagen voor de ingreep.
- Als u Acenocoumarol (Sintrommitis) gebruikt, stopt u met de inname 3 dagen voor de ingreep.
- Als u een NOAC gebruikt dabigatran (Pradaxa), rivaroxaban (Xarelto), apixaban (Eliquis) of edoxaban (Lixiana) stopt met de inname 48 uur voor de ingreep.

Met de inname van andere bloedverdunners mag u alléén in overleg met uw cardioloog stoppen. Als u plasmedicatie gebruikt, is het raadzaam om op de dag van de ingreep deze in te nemen na de implantatieprocedure. Verder kunt u alle medicatie innemen. Als u bekend bent met diabetes is het noodzakelijk om contact op te nemen met uw eigen diabetesverpleegkundige of huisarts over het te volgen beleid.

Eten

- Als u 's morgens geholpen wordt mag u licht ontbijten.
- Als u 's middags geholpen wordt mag u een kleine lunch.
- Als u gewend bent een warme maaltijd te eten tussen de middag, dan kunt u bijvoorbeeld heldere soep met vla of pudding eten.
Anders kunt u een beschuit en kop thee nemen.

Voor de ingreep

- u wordt verzocht eventuele sieraden af te doen;
- u krijgt een operatiehemd aan;
- als u bril dragend bent mag u die ophouden;
- als u een gebitsprothese heeft mag u die inhouden;
- u krijgt voor de ingreep een infuusnaald waardoor antibiotica wordt gegeven.

Na deze voorbereidingen wordt u in een bed naar de behandelkamer gereden.

De ingreep

In de behandelkamer staan diverse apparaten zoals röntgen- en hartbewakingsapparatuur. U ligt op de onderzoekstafel en het ECG wordt aangesloten. Het bovenste gedeelte van uw borstkas wordt met alcohol gedesinfecteerd. Hierna wordt u gedeeltelijk met steriele doeken bedekt, uw hoofd blijft hierbij vrij. De plaats van de ICD wordt door de cardioloog verdoofd.

Als u van de pacemakerfunctie in u ICD afhankelijk bent, bestaat de mogelijkheid dat er een tijdelijke pacemaker draad door de lies naar uw hart wordt gelegd. Dit om uw hartritme tijdens de verwisseling te waarborgen.

Als de verdooving is ingewerkt, opent de cardioloog de huid en verwijdert de oude ICD. De nieuwe ICD wordt verbonden met de draad (en) en de ICD wordt terug onder de huid geplaatst, op de rechter- of linkerborstspier. De opening wordt met oplosbare hechtingen gesloten en vervolgens gelijmd.

Tijdens de voorbereidingen op de behandelkamer vertellen uw zorgverleners u wat er gaat gebeuren en wat daarbij van u wordt verwacht. Verder informeert de cardioloog u tijdens de ingreep over wat er gaat gebeuren.

Na de ingreep

Na afloop van de ingreep gaat u weer terug naar de afdeling. Hier worden regelmatig controles gedaan zoals bloeddruk meten en wondcontrole. Als alles goed gegaan is, mag u dezelfde dag weer naar huis. Tot de wondcontrole heeft plaatsgevonden, mag u niet zwaar tillen.

Waar u als ICD drager rekening mee moet houden

Huishoudelijke apparatuur in goede staat vormt over het algemeen geen bedreiging voor een goede werking van de ICD. Normaal gesproken vormen controlepoortjes op luchthavens en in winkels geen probleem, evenmin het gebruik van een mobiele telefoon.

Wat wel van invloed kan zijn op de pacemaker:

1. Bepaalde medische handelingen waarbij elektrische apparatuur wordt gebruikt zoals:
  - fysiotherapie apparatuur;
  - MRI-onderzoek;

- elektrische pijnonderdrukkers;
- het elektrisch wegbranden van bijvoorbeeld wratten en moedervlekken;
- radiotherapeutische bestraling;
- een operatie.

Vertel u behandelaar altijd dat u een ICD draagt en raadpleeg indien nodig uw ICD verpleegkundige.

2. De nabijheid van sterke zendinstallaties zoals:

- Een (amateur) radiozender.
- Mobiele telefoons met een krachtige zender (GSM). Geadviseerd wordt de mobiele telefoon niet ter hoogte van de pacemaker te dragen en bij het bellen het apparaat meer dan 10 cm van de pacemaker verwijderd te houden.
- Niet afgeschermd elektrische apparatuur en machines die elektrische vonken produceren.

Raadpleeg in voorkomende gevallen de afdeling pacemakertechniek.

Controleafspraken

U krijgt een afspraak mee voor wondcontrole na de implantatie op de polikliniek Cardiologie bij de ICD verpleegkundige. Ook krijgt u een afspraak mee voor uw eigen cardioloog. De afspraak voor de ICD controle krijgt u later van de pacemakertechnicus thuis gestuurd.

Verklaring ICD

Binnen een maand na ontslag krijgt u een nieuw ICD registratiekaart toegestuurd. Het is de bedoeling dat u deze registratiekaart altijd bij u draagt, zodat u deze bij calamiteiten aan de hulpverlener kunt geven. In geval van nood kunt u dan snel de juiste zorg krijgen.

Waarschuw de ICD verpleegkundige als u -mogelijk- een ontstoken wond heeft (een ontsteking kunt u herkennen aan; roodheid, zwelling, koorts, erge pijn in de wond).

Tot slot

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u tijdens kantooruren bellen met de Planning Cardiologie.

Belangrijke telefoonnummers

ETZ (Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis): (013) 221 00 00

Locatie ETZ TweeSteden

Planning Cardiologie: (013) 221 58 28

Afdeling 6A: (013) 221 53 76

ICD verpleegkundigen: (013) 221 44 69
Email: icd@etz.nl